

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi
Maioris Apvd Heripolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ...
Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri
potuerunt, omnia**

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Heripolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
fundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofurti, 1601

LXX. Ioan. Trit. Ab. Span. Henrico Abbati Bursfeldensi Salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

tes æmuli quod nollem reddit ad mortales parum curari. Mani autem hinc delicta gitate facti ager & infirmari, sine reuocatis à serenissimo principe loquam escendi: indeque Principe meo Palatio sem cum Marchione ingressum. Iude tumultus æmolorum fedatos ceteros, inueni. Consideratis itaque linguis gratias, neque illius subesse domino, quod iusquam integritas vita fiduciam inuidit. Sum enim voluntatis dimittitur aliud rationaliter decrevunt, quod motis? aut quæ potest mihi esse quædam in DOMINO IESU CHRISTO via perem seruum suum non deficiat. Annis iam viginti & amplius (in quo continuo laboravi, scribendo, deo- ras vniuersitatis coram episcopate die quisquam in ordine vivit, qui tam me scitis pertulisse. Per Sueciam, Fra- reuerensem, Colonensem, Mogunti- um, Argentinensemque non fons, sed pore de monasterio meo absens volun- tor his omnibus mercedis cōscursum iustorum mihi per suam misericordia minibus perdita dixerim. Videbat quib- is vero annis hac in me paullatorem, us diutius occupato, fratres mei no[n] ex prior, in odium mei oculi prouo- ta sunt quæ dico. Sed culpas fratrum, magis autem patientiam compleverat, ab eam. Reliqua vestris paternitatis pro- vos vos in Christo valere memorare.

S SPAN. CONRADO ABB.
e Herbipolensi, Salutem & cha-

me, cum iuxta vulgatum prouerbiu[m], nihil in hac mea delocatione magis sudorim venias capitulo celebeto. Quæ literis demandare moniti- no latere, quibus agitor procella- tio quicquid Deo præstare arbitrantur finge- i laborantes. Ego autem qui opinor regni celorum, me, quantum posse- mui, non volens malum redemptio- meo in septimum decimum habentia- res mihi ne ad monasterium receta- lis meis nimium credulus, nolis sit deatetur. Sed eius non sequar impetu- m abbas vester nihil metuens: ego in Satis animum in nos tuum declarabo, s enim quam rebus nostris facili- rum, sicut nec ante quicquam feci- ps tuo subiici dominio non conforma-

in æternum. Omnipotens sequar consilium, qui nihil sine causa permittit, cuius misera- tionis confidens non timebo quid faciant mihi homines iniqui, ambitiosi & ingrati, qui me propter ea persequuntur, vt eorum satis fieret ambitioni, quod rei probabit euentus. Scriptis in me, vt fama est, prior meus eulogia nomine conuentus, mendacij plena & sine ratione conficta. Mira hominis dolofitas. Literis pene continuis pulsat, verbis quoque & lachrymis quoties venit ad me orat, petit, & roget, tam suo nomine quam conuentus, vt ad monasterium nostrum reuertatur, omnem subiectiōnem obedientiamque pro- mittens, & in occulto nobis aduersa machinatur. Hac dexteræ manus iniuria & scandalum motus, quanquam serenissimi principis Palatini aliorumque fauore & assistentia has ini- iurias propulsare possem, abbaciāmq[ue] retinere meam etiam absens omni tempore à mo- nastryo. Duce cum omnibus æmulis meis non attentis, animum ad resignandum tamen induxi, malens conscientiam meam ab his malis qua sequi possent, seruare innocentem, quam illatas vindicare contumelias. Statui ergo apud me tantis cedere oneribus curæ pa- storali, & deinceps nequaquam seruire ingratis, exemplo sanctissimi patris nostri Benedic- ti, & complurium ipsum sequentium patrum, qui prouocati suorum ingratitudine monachorum, relicta pastorali cura ouium morbidarum, ad alia loca suæ saluti prouisuri se contulerunt. Sed de his colloquemus ad plenum, cum tua charitas ad nos venerit Heidel- bergam, vbi ego & Lympurgensis abbas te simul & Schotterensem p[ro]f[essor]iam, ventu- rosque omnino speramus. Opto paternitatem tuam diu valere in columem. Ex Budori 20. die mensis Augus[ti], Anno Domini 1506.

LXX.

IOAN. TRIT. AB. SPAN. HENRICO ABBATI
Bursfeldensi Salutem.

DEVS OMNIUM VNUX OPTIMUS MAXIMUS, QUI NIHIL IGNORAT, NOSCENS ABSCONDITA COR- DIUM, IPSE SCIT QUAM ABSENTAUERIM ME A CAPITULO INVITUS, CAUSAM HABENS NON MO- DICAM, QUAE PERURGENTE PLUS QUAM LIBENTER EIUS INTERFUISEM CELEBRATIONI, NISI ME, QUEM- ADMODUM & ABBATEM LYMPURGENSEM, COMITIS TYRANNI FAUITIA IMPEDIRET. MULTORUM E- NIM CONSILIIS AUFISI SUMUS, NE VIARUM PERICULO NOS TANTO SUBICTIONAMUS. NOS ENIM MALITIA EIUS NON IGNORAMUS, QUAE TANTA EST, VT NEC DEUM TIMEAT, NEC HOMINEM REUERCATUR. DÆ- MONE PLenus EST & PENE FURIOSUS, VTPOTE QUI ANNO PRIORE BELLO SEUENTE IN PAUPERES, NON SOLUM LYMPURGENSE MONASTERIUM, FED & ALIAS COMPLURES ECCLESIAS PULCHERRIMAS DIABO- LI AGENS OFFICIUM IGNIBUS INCENDENS PENITUS DESTRUXIT. HINC SEMPER PRÆSUMIT SEUA PERTUR- BATA CONSCIENTIA. SI ME (QUOD DEUS AUERTAT) DENUO CAPERET, QUIS DE MANIBUS INFANCIENTIS LIBERARET? PRO CORPORE & VITA RES AGITUR, QUAM TOTO MUNDO DUXIMUS PREFERENDAM. EG[O] PENES ME CONFITUI QUID FACTURUS SUM, NON VNIUS NOCTIS SED PLURIUM MENSUM CONFLIO MATURE DELIBERATUS. ABBA CIAM MEAM BREVI INTENDO RESIGNARE, & MIHI CUM DEI AUXILIO PRINCIPISQUE FAUORE ALIBI VBI POTERO QUIETIUS PROUDERE. NON CUPIO REDIRE AD SPANHEIM, NEC DUCIS OPTO RECONCILIATIONEM, QUONIAM QUI MIHI SINE CAUSA INFENSUM SE PRÆBUIT, SUB FUO ME DOMINIO DEINCEPS NON HABEBIT. SUNT DUO IN SPANHEIM QUI TOTIUS MALI FUERUNT INCENTORES, QUORUM ALTER EST PRIOR, ALTER SUIT CELLARIUS, VTERQUE ABBATIAM ADSPIRAT, SINAT PATRES VT PRÆUALEANT SI VELINT, EGO ME CONVERTAM AD LÉGITIMAM PACIS IMPIORUMQUE CONFORTIA EUITABO. ABBA SANCTI IACOBI MOGUNTINUS OMNIA HAC MALA PRÆUENISET, SI MENDACIO NON PLUS CREDIDISSET QUAM VERITATI. DEPREHENSIUS NAMQUE PUBLICE IN CRIMINE CELLARIUS, ME QUIDEM ABSENTE METUENS POENAM AD IPSUM CONSIGIT ABBATEM, & VT SUA DEFENDERET VITIA MENDACITER CONFIXIT ALIENA. CREDIDITILLE MENTIENTI POTIUS QUAM VERITATI, TO- TUMQUE PUTABAT EUANGELIUM QUOD FRATER PRO SUI DEFENSIONE EXCOGITAUERAT. REUERSUS AD MONASTERIUM EGO, CUM FACTI HISTORIAM DIDICISSEM, GRAUITER QUIDEM TULI NON SOLUM CRIMEN FRATRIS SED ETIAM TEMERITATEM ABBATIS, QUI TALEM CONTRA FRATRUM OMNIA TESTIMONIA CRIMINOSUM & FUGITIVUM DEFENSARER. INTEREA CUM NOLUISSEM PRÆCIPITANTEM SEQUI MULTORUM SENTENTIAM, CONTIGIT ME DENUO HEIDELBERGAM VOCARI, VBI ME DIURIO OCCUPATO IN NEGOCIO EXUSTI ECENOBIS LYMPURGENSIS, IDEM FRATER IN ODIO EORUM QUI FACTUM CIUS PRO- DIDERUNT, QUIBUS DAM SIBI EX DONATIS CONSENTIENTIBUS TANTUM EFFECIT, QUOD ALQUI EX EIS CAPTI FUERUNT, NON MINUS ID PROCURANTE ABBAE MEMORATO. QUAE POSTEAS FUERUNT SECUTA, EX FRATRE QUÆ MISIT TUA PATERNITAS CLARIUS INTELLIGET. VALE PATER OPTIME & ORA PRO NOBIS DEU. EX BUDORI 30. DIE MENSIS AUG. ANNO CHRISTIANORVM 1506. ET SUA MANU RAPTISS.

Tt 3